

Kadotettu Maria

Tämä sunnuntai on kirkko-vuodessa omistettu Jeesuksen äidille. Juhlimme tänään Neitsyt Mariaa. Kunnioitamme tänään nuorta tyttöä, joka viikon päästä on synnyttävä maailmalle Jumalan.

Maria on globaalille kristikunnalle hyvin hyvin keskeinen henkilö. Muttei kuitenkaan meille suomalaisille luterilaisille. Uskonpuhdistuksen myötä katkesi kirkossamme yhteys alkukirkon Maria-keskeisyyteen. Tämä siitä huolimatta, että luterilaisilekin Maria on Jumalan äiti, joka tuli neitseellisesti ras-kaaksi ilman miestä, kuten alkukirkon kirkollisuuskokoukset linjasivat.

Luther arvosti ja kunnioitti Mariaa niin kuin vain keskiaikainen ihminen. Teoksessaan Marian kiitosvirren kommentaari Luther toteaa: ”Maria on tullut Jumalan äidiksi. Siinä hänelle on annettu niin paljon ja niin suuria lahjoja, ettei kukaan voi sitä käsittää, sillä siitä johtuu koko hänen kunniansa ja autuutensa ja siitä johtuu, että hän on ihmissu-

vun keskuudessa ainoalaatuinen, muita ylempänä oleva henkilö. Kukaan ei ole hänen kaltaisensa, koska hänellä on lapsi taivaallisen Isän kanssa. Sen tähden koko hänen kunniansa on kokoavasti ilmaistu yhdellä sanalla, kun häntä nimitetään Jumalan äidiksi.”

Menneinä aikoina Jumalaa ovat miettineet, määrittäneet ja Hänen ihmeellisyyttään sanoittaneet pääasiassa miehet. Lopputulos ei ole ollut niin rikas, kuin se olisi voinut olla. Naisten on ollut tämän vuoksi myös vaikeampi tyydyttää sitä ihmisyyteen kuuluvaa perustarvetta, että tuntisi itsensä aidosti Jumalan kuvaksi. Nais-ten oman kokemusmaailman ja viisauden olisi hyvä päästä kristinuskon piirissä enemmän näkyviin.

Niissä kristillisissä kirkoissa, joissa Marialla on ollut tärkeämpi rooli, ovat naiset pystyneet ammentamaan sel-laista, mitä kristinuskosta on muualla puuttunut: Mariaa on tulkittu ja koettu näkökulmis-ta, jotka ovat vahvistaneet ja tukeneet omaa naiseutta, ruu-

miillisuutta, äitiyttä, suhdetta mieheen, eri sosiaalisia rooleja ja myös sitä tosiasiaa, että äiti kantaa lapsistaan murhetta koko elämänsä ajan.

Valitsemalla mitättömän tytön Jumalan äidiksi Jumala ikään kuin korotti maan hiljaiset. Luukkaan evankeliumista löytyvässä Marian kiitosvirressä sanotaan: ”Hänen käntensä on tehnyt mahtavia tekoja, hän on löytynyt hajalle ne, joilla on ylpeät ajatukset sydämessään. Hän on syössyt val-lanpitäjät istuimiltaan ja korottanut alhaiset.” Jumala on puhunut ja puhuu meille Marian kautta.

Meidän ei tule omaksua Mariasta kaikkea sitä, mitä katolisuuteen kuuluu. Oma kirkkomme kaipaisi kuitenkin näkyvämpiä, johdonmu-kaisempia ja nykyaikaisempia Mariaa koskevia linjauksia. Ne olisivat kuin joululahja Suomen kirkolle ja suomalaisille naisille.

Ville Niittytynen
johtava kappalainen
Rauma